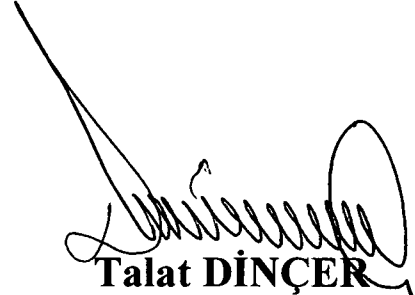

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.08/01/2025

Talat DİNÇER
Mersin Milletvekili

6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş merkezli olarak meydana gelen ve 11 ili etkileyen 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki depremler, on binlerce yurttaşımızın hayatını kaybetmesine, milyonlarca insanın evsiz kalmasına neden olmuş; Türkiye tarihinin en büyük felaketlerinden biri olarak hafızalara kazınmıştır. Ancak bu yıkım, yalnızca doğanın eseri değildir. Bu felaket; yıllardır yapılan bilimsel uyarıların görmezden gelinmesinin, denetimsizliğin, rant odaklı yapılaşmanın ve kamusal sorumluluğun sistematik biçimde ihmal edilmesinin doğrudan sonucudur.

Bugün deprem davalarında yürütülen yargılamalar, yalnızca hukuki değil, ileri düzey mühendislik, yapı tekniği ve saha bilgisi gerektiren son derece karmaşık süreçlerdir. Bu denli ağır sonuçlar doğuran ve yargılamaların seyrini doğrudan belirleyen bilirkişi raporlarını hazırlayacak kişilerin, ilgili alanda yalnızca teorik bilgiye değil, aynı zamanda ciddi bir saha ve uygulama deneyimine sahip olmaları zorunludur. Buna rağmen hâkim ve savcılar, kaçınılmaz biçimde bilirkişi raporlarına mahkûm edilmiş, bu raporlar birçok dosyada adaletin kaderini belirleyen tek unsur hâline gelmiştir.

Ne var ki bilirkişilik kurumu, bilimsel yeterlilik ve saha deneyimi esas alınmadan şekillendirilmiş; akademik unvan, tek başına uzmanlık ölçütü gibi sunulmuştur. Sonuç olarak, hayatı boyunca tek bir şantiye görmemiş, yapı üretim sürecinde fiilen yer almamış kişilerin hazırladığı raporlar, on binlerce yurttaşımızın yaşamını yitirdiği davalarda hükme esas alınmıştır. Üniversite koridorlarında, sahadan kopuk biçimde hazırlanan bu raporlar; gerçeği ortaya çıkarmak yerine sorumluluğu dağıtan, kusuru belirsizleştiren bir işlev görmüştür. Liyakatli, bağımsız ve bilimsel bilirkişi raporları esas alınmadan gerçek adaletin tesis edilmesi mümkün değildir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Deprem davalarında bilirkişi olarak görevlendirilen kişilerin kaçının aktif saha ve şantiye deneyimi vardır?
2. Akademik unvan, bilirkişilik için neden tek başına yeterlilik ölçütü kabul edilmektedir?
3. Hayatı boyunca yapı üretim sürecinde yer almamış kişilerin raporları hangi gerekçeyle hükme esas alınmaktadır?
4. Bilirkişi seçiminde saha deneyimi neden zorunlu kriter değildir?
5. Hatalı veya eksik bilirkişi raporları için bugüne kadar kaç bilirkişi hakkında yaptırım uygulanmıştır?
6. Deprem davalarında alternatif bilirkişi görüşlerine neden sistematik olarak başvurulmamaktadır?
7. Bilirkişilik kurumu neden bağımsız ve uzmanlık esaslı biçimde yeniden düzenlenmemektedir?